

Notitie selectiemethode voor onderhands aanbesteden van werken

d.d. 4 december 2018

Heerlen

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Voor u ligt de notitie over de nieuwe selectiemethode van de afdeling Beheer en Onderhoud van gemeente Heerlen voor het onderhands aanbesteden van werken.

Met de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet en de daaruit volgende jurisprudentie is een aanbestedende partij verplicht om op objectieve wijze tot selectie van marktpartijen te komen die gevraagd worden deel te nemen aan aanbestedingsprocedures. Niet alleen openbare aanbestedingen, maar ook onderhandse aanbestedingen vallen onder het regime van de Aanbestedingswet 2012 (verder: Aw).

Gemeente Heerlen hanteert in haar inkoopbeleid de volgende inkoopprocedures bij werken, gekoppeld aan de hoogte van de opdrachtwaarde:

€ 0 - € 150.000	Enkelvoudig onderhands
€ 150.000 - € 1.500.000	Meervoudig onderhands

De Gids Proportionaliteit (voorschrift 3.4B), schrijft voor dat bij een meervoudig onderhandse aanbesteding de aanbestedende dienst tenminste 3 en maximaal 5 ondernemingen uitnodigt voor het uitbrengen van een offerte. Artikel 1.4 Aw stelt dat de aanbestedende dienst de ondernemingen die zij uitnodigt, kiest op basis van objectieve criteria. Bovendien moet de aanbestedende dienst op verzoek van een onderneming de motivering van die keuze kunnen verstrekken.

Deze notitie beschrijft hoe gemeente Heerlen op basis van objectieve criteria, ondernemingen uitnodigt voor enkelvoudig en meervoudig onderhandse aanbestedingen. Hiertoe hanteert de gemeente groslijsten.

Een groslijst is simpel gezegd een lijst waaruit gekozen kan worden met per vakgebied geïnteresseerde en geschikte ondernemingen die voldoen aan vooraf opgestelde geschiktheidseisen.

De ondernemingen op de groslijsten hebben overigens niet de zekerheid dat ze bij elke aanbesteding uitgenodigd worden. De wijze van selecteren van ondernemingen vanuit de groslijsten voor onderhandse aanbestedingen wordt beschreven in deze notitie.

1.2 Doelstellingen

Met deze selectiemethode streeft gemeente Heerlen naar:

- Een transparant en simpel selectieproces voor onderhandse uitvragen;
- waarbij op een gestructureerde en objectieve wijze geschikte ondernemingen worden uitgenodigd een offerte uit te brengen, en;
- waarbij ondernemingen worden ingezet op opdrachten die bij hun expertise passen, en
- waarbij regionale bedrijven een streepje voor hebben, en
- waarbij goed presterende ondernemingen meer kans maken om uitgenodigd te worden.

Daarbij geldt dat de gekozen methode simpel, opschaalbaar, onderhoudbaar, meetbaar en transparant moet zijn. Een applicatie wordt gebruikt ter ondersteuning van de registratie en de gewogen lotingen.

1.3 Scope

Deze selectiemethode is alleen van toepassing op de enkelvoudig en meervoudig onderhandse aanbesteding van werken waarvoor met regelmaat offertes worden aangevraagd en van raamovereenkomsten van werken.

De methode is niet van toepassing op aanbesteding van specialistische werken en werken met een geïntegreerde contractvorm (UAV-GC) die incidenteel worden uitgevraagd.

In een later stadium kunnen andere afdelingen van gemeente Heerlen, verbonden partijen (o.a. Shared Service Center (SSC) Zuid Limburg) of andere opdrachtgevers in de nabije omgeving (andere gemeenten, provincie, waterschap) op deze methode aansluiten.

De methode zal zodra daar aanleiding voor is -maar minstens jaarlijks- worden geëvalueerd.

1.4 Grove werkwijze

Er wordt per discipline een groslijst opgesteld met geschikte en geïnteresseerde ondernemingen. Per opdracht worden vanuit de groslijst ondernemingen geselecteerd voor het uitbrengen van een offerte of om in te schrijven voor een onderhandse aanbesteding.

De groslijstmethode bestaat uit twee elementen, te weten:

1. toe- en aftreding tot de groslijsten (par. 3);
2. selectie van uit te nodigen ondernemingen voor werken (par. 4).

Een essentieel onderdeel bij de selectie van ondernemingen volgens de beschreven methode, is 'past performance'. Gebruik van deze selectiemethode door andere afdelingen of andere opdrachtgevers, vergt dus ook dat zij past performance toepassen. In paragraaf 5 is beschreven op welke wijze gemeente Heerlen omgaat met het meten van prestaties (Past Performance).

In paragraaf 6 zijn overige afspraken en voorwaarden verwoord.

Hoe de gemeente over deze methode communiceert, staat in paragraaf 7.

2. Indeling van de groslijsten

Op de groslijsten staan de ondernemingen die zich voor de lijst hebben aangemeld en die voldoen aan de geschiktheidseisen. Om de juiste ondernemingen te kunnen selecteren is het van belang de inhoud van de opdracht te kennen.

Per werk bepaalt de gemeente binnen welke groslijst de opdracht valt.

Vervolgens wordt de opdrachtwaarde geraamd.

Ondernemingen zijn ingedeeld in groslijsten op basis van drie elementen:

1. de groslijst (kernactiviteit) (par. 2.1);
2. de opdrachtwaarde (par. 2.2);
3. de vestigingsplaats van de onderneming (par. 2.3).

Een onderneming wil gevraagd worden voor werken waar hij goed in is; de gemeente wil graag de geschikte ondernemingen uitnodigen. Hiervoor dienen ondernemingen bij het aanmelden voor groslijsten hun geschiktheid aan te tonen middels het overleggen van referenties en eventueel certificaten. Voorafgaand aan de selectie toetst de gemeente de interesse van de bedrijven voor de specifieke opdracht.

2.1 De groslijsten

De werken die door de afdeling Beheer en Onderhoud regelmatig worden uitgezet, zijn gecategoriseerd naar groslijsten. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel 1: Indeling van werken naar werkveld en kernactiviteiten

Groslijsten	CPV code
1. Aanleg riolering, rioolherstel en persleidingen, onderhoud riolen en gemalen	45100000-8
2. Relinen riolering	45259000-7
3. Bodemsanering	45112340-0
4. Aanleg en herinrichting groen	77310000-6
5. Aanleg en herinrichting sportvelden	77320000-9
6. Aanleg, grootschalig onderhoud en herinrichting van gebonden verhardingen (asfalt,beton)	45230000-8
7. Aanleg, onderhoud en herinrichting van straatwerk	45230000-8
8. Civiele kunstwerken	44112000-8
9. Onderhoud kunstwerken	4522110032

Voor de groslijsten 1, 4 en 7 dienen bedrijven hun interesse op te geven voor 1 of maximaal 2 van onderstaande omzetklassen:

- € 0 tot ca. € 150k;
- ca. € 150 tot ca. € 500k;
- ca. € 500k tot ca. € 1500k.

2.2 Opdrachtwaarde

Ondernemingen, noch de gemeente Heerlen zijn gebaat bij een te grote afhankelijkheid van de onderneming van de gemeente. Een bedrijf wordt alleen uitgenodigd voor werken met een omvang tot maximaal 1,5x het gefactureerde bedrag (excl. Btw) van de opgegeven referentie.

2.3 Vestigingsplaats van de onderneming

Gemeente Heerlen heeft oog voor het MKB, de regionale economie en voor duurzaamheid. Ook Beheer en Onderhoud wil hierbij -met deze selectiemethode- aansluiten.

Om te bepalen of een onderneming regionaal of nationaal is, wordt uitgegaan van het **feitelijke vestigingsadres** van de onderneming. Postbusadressen zijn uitgesloten.

Een **regionale** onderneming is een onderneming met een feitelijk vestigingsadres in de provincie Limburg.

Een **landelijke** onderneming is een onderneming met een feitelijk vestigingsadres in Nederland (dus ook de regionale onderneming).

3. Toe- en aftreding tot de groslijst

De hoeveelheid bedrijven op een groslijst verschilt per groslijst. Ondernemingen kunnen op meerdere groslijsten staan.

Indien gemeente Heerlen in een later stadium de groslijst wenst te beperken tot een maximum aantal ondernemingen, o.a. om transparant te kunnen zijn naar de ondernemingen over hun kansen om onderhands uitgenodigd te worden voor werken, zal een wachtlijst worden aangemaakt.

3.1 Aanmelding voor de groslijsten

De ondernemingen die de afgelopen 3 jaar een project hebben uitgevoerd voor de gemeente Heerlen met een waarde van meer dan € 25.000,- én ondernemingen die zich de afgelopen 3 jaar hebben ingeschreven op een Openbare aanbesteding van de gemeente Heerlen, worden uitgenodigd voor een of meerdere groslijsten.

Door zich aan te melden verklaart de onderneming zich akkoord met de volgende voorwaarden:

- Indien een onderneming onderdeel is van een concern en er een andere onderneming van het betreffende concern op de groslijst staat of geplaatst wil worden, dan wordt deze onderneming pas toegelaten op de groslijst(en) indien de ondernemingen op verzoek van de gemeente kunnen aantonen dat alle ondernemingen uit dit concern ieder onafhankelijk van de ander kan inschrijven op werken.
- Uitzonderingen op het voorgaande zijn slechts toegestaan indien -op verzoek van de gemeente- door de onderneming(en) wordt aangetoond dat de inschrijving (inclusief een eventuele onderaanneming) in onafhankelijkheid is opgesteld, zonder dat hierbij de mededinging vervalst wordt en waarbij de vertrouwelijkheid in acht wordt genomen. Kan dit niet worden aangetoond, dan leidt dit tot uitsluiting van alle betrokken ondernemingen.

3.2 Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen

Om op de groslijst opgenomen te worden, dienen de ondernemingen te voldoen aan de onderstaande uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen.

Uitsluitingsgrond	Hoe aantonen?	Wanneer aantonen?
Verplichte en facultatieve gronden	Rechtsgeldig ondertekend Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)	Bij aanmelding

Geschiktheidseis	Hoe aantonen?	Wanneer aantonen?
Algemene geschiktheid	<ul style="list-style-type: none"> • Uittreksel KvK, max. 6 maanden oud • Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA)	Bij aanmelding groslijst Op verzoek, bij gunning
Groslijsten 1 tm 9	<ul style="list-style-type: none"> • 1 referentie afgelopen 3 jaar per competentie overeenkomstig de kernactiviteit	Bij aanmelding groslijst
Groslijst 3 SANERINGEN	<ul style="list-style-type: none"> • BRL SIKB 7000 of gelijkwaardig gecertificeerd	Bij aanmelding groslijst
Groslijst 4 Aanleg en herinrichting groen	<ul style="list-style-type: none"> • Groenkeur BRL Groenvoorziening of gelijkwaardig gecertificeerd. • Groenkeur BRL Boomverzorging of gelijkwaardig gecertificeerd. • Verklaring alleen werkzaamheden uit te laten voeren door boomverzorger die voldoet aan eisen uit het European Tree-worker certificaat.	Bij aanmelding groslijst

3.3 Past Performance score (CROW)

Van alle gekwalificeerde ondernemingen met PP scores, wordt initieel het gemiddelde van de eindscores van de laatste 2 in Heerlen uitgevoerde projecten, overgenomen uit de nationale database Past Performance van het CROW, voor zover dit gemiddelde groter is dan 7,0.

Alle gekwalificeerde ondernemingen zonder een PP score of een score kleiner dan 7,0, krijgen initieel fictief een PP eindscore: 7,0 toebedeeld voor de laatste 2 projecten uitgevoerd. Van alle gekwalificeerde ondernemingen met slechts 1 PP score, wordt initieel het gemiddelde van die PP score en een 7,0 gehanteerd.

Een onderneming die gedurende de uitvoering van deze selectiemethode een goede PP score (>7,0) heeft na een gegunde openbare aanbesteding bij de gemeente Heerlen, wordt ook uitgenodigd voor aanmelding op de groslijst.

Indien voor een groslijst zich minder dan 3 ondernemingen aanmelden, vervalt deze groslijst en zal een dergelijk werk bij een eventuele onderhandse aanbesteding als een specialistisch werk worden beschouwd.

3.4 Verwijdering van groslijst

Bij constatering van onderstaande gevallen worden ondernemingen verwijderd van de groslijst:

Ondernemingen die in één of meer van de uitsluitingsgronden verkeren.

1. Ondernemingen die de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout hebben begaan, waarvoor de onderneming is veroordeeld. Conform art. 7.3.4.c van het ARW 2012 kan dit zijn dat de onderneming gedurende de uitvoering van een opdracht onrechtmatig heeft gehandeld, of die zijn contractuele verplichtingen niet is nagekomen.
2. Ondernemingen die niet meer aan de gestelde geschiktheidseisen voldoen, bijvoorbeeld doordat een certificaat of referentie is verlopen.
3. Ondernemingen worden tijdens de uitvoering van de opdracht beoordeeld conform de werkwijze beschreven in paragraaf 5 van deze notitie.

Indien een bedrijf op een vastgestelde prestatiemeting op twee of meer vragen het cijfer 4 of lager scoort, wordt dit bedrijf voor de duur van twee jaar verwijderd van de groslijsten. Wanneer de opdrachtnemer na deze twee jaar voor een tweede keer een onvoldoende beoordeling krijgt, wordt deze weer verwijderd van de groslijsten en kan zich pas na vijf jaar weer aanmelden.

De verwijdering van de groslijst wordt schriftelijk en gemotiveerd kenbaar gemaakt aan de betreffende onderneming.

4. Selectie van uit te nodigen ondernemingen voor werken

4.1 Aantal uit te nodigen ondernemingen

Gemeente Heerlen nodigt voor werken met een waarde tot 150.000 euro, één onderneming uit.

De uit te nodigen onderneming wordt gewogen geloot onder de **regionale** ondernemingen.

Gemeente Heerlen besteedt werken met een waarde tussen 150.000 euro en 1.500.000 euro meervoudig onderhands aan. Hiervoor worden 3 ondernemingen uit de betreffende groslijst uitgenodigd een offerte in te dienen.

4.2 Selectiemethode

De gemeente Heerlen selecteert bedrijven voor enkel- en meervoudig onderhandse aanbestedingen met onderstaande selectiemethode. De selectiemethode houdt rekening met het gemiddelde van de laatste 2 vastgestelde prestatiemetingen bij de gemeente Heerlen en met de vestigingsplaats van de onderneming.

Per groslijst bepaalt de gemeente hoeveel bedrijven een toppositie kunnen hebben, dat is afhankelijk van het aantal bedrijven op de groslijst. De prestaties van de bedrijven worden gemeten met een prestatiemeting conform de Past Performance systematiek. De topbedrijven per groslijst worden bepaald door de gemiddeld hoogste prestatie voor de betreffende groslijst van de afgelopen 2 projecten (afgerond op tiende decimalen). Alleen prestatiemetingen van afgeronde en opgeleverde projecten worden meegenomen voor het bepalen van de positie op de groslijst, tussentijdse of voorlopige beoordelingen worden niet meegenomen voor het bepalen van de topbedrijven. De minimale score voor toetreding tot de top-lijst is het cijfer 8. De scores in de groslijsten zijn dynamisch. Dat wil zeggen dat deze continue worden aangepast op basis van de laatst beschikbare score(s).

Bij selectie van 1 bedrijf

Wanneer de gemeente ervoor kiest 1 bedrijf te selecteren om een offerte uit te brengen, gaat de selectie als volgt:

1. Op basis van de projectkenmerken wordt de meest passende groslijst of combinatie van groslijsten gekozen.
2. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van het interesseprofiel en eventueel project specifieke competenties.
3. De gegadigde wordt als volgt bepaald: het bedrijf wordt door het systeem geselecteerd op basis van een gewogen loting uit de regionale ondernemingen.

Bij selectie van 3 bedrijven

Wanneer de gemeente ervoor kiest 3 bedrijven te selecteren gaat de selectie als volgt:

1. Op basis van projectkenmerken wordt de meest passende groslijst of combinatie van groslijsten gekozen.
2. De gemeente toetst de interesse van de bedrijven voor het meedingen naar de opdracht, er wordt alleen geselecteerd uit de bedrijven die geschikt én geïnteresseerd zijn. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van het interesseprofiel en eventueel project specifieke competenties.
3. De gegadigden worden als volgt bepaald:
De gemeente selecteert zowel het eerste als het tweede bedrijf door random roulatie uit de lijst met top-bedrijven.
Het derde bedrijf wordt vervolgens door random roulatie geselecteerd uit de overige ondernemingen (niet-top bedrijven).
Bij de selectie van 3 bedrijven wordt gestreefd naar het selecteren van ten minste 2 regionale bedrijven.

Voor uitzonderingssituaties behoudt de gemeente zich het recht voor het eerste bedrijf handmatig te selecteren.

Bij het toepassen van de handmatige selectie vindt een zeer zorgvuldige afweging plaats.

Definities

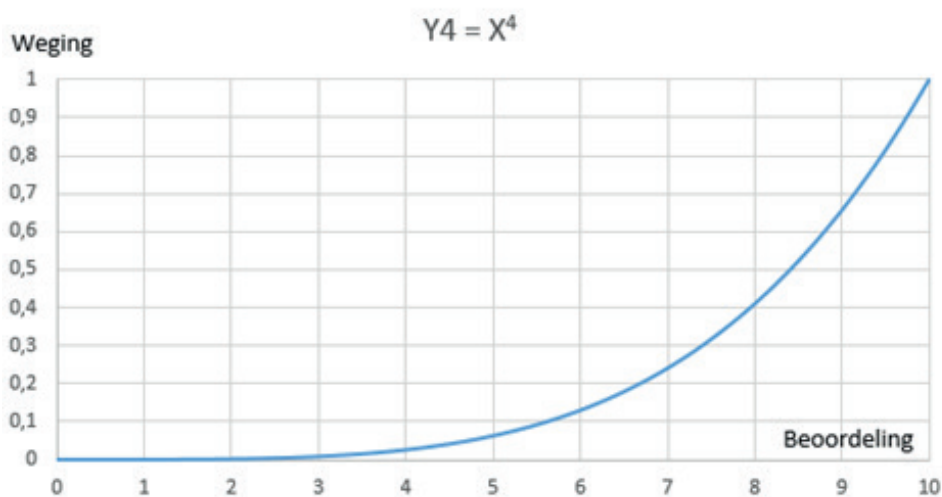
Random roulatie (top): Het systeem bepaald op basis van behaalde past performance scores welke top-bedrijven ad random uitgenodigd worden. Daarbij treedt roulatie in werking zodat elk topbedrijf in principe bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

Random roulatie (overig): Het systeem bepaald op basis van behaalde past performance scores welke niet-top-bedrijven ad random uitgenodigd worden. Daarbij treedt roulatie in werking zodat elk niet-topbedrijf in principe bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

De gewogen loting

De kans om ingeloot te worden voor een enkelvoudige opdracht is afhankelijk van de score op de prestatiemetingen.

De gemeente Heerlen doet bij voorkeur zaken met bedrijven die een hoge kwaliteit en een hoge klanttevredenheid leveren. Om dat te stimuleren worden prestaties van projecten gemeten en krijgt een bedrijf met goede prestaties uit het verleden een grotere kans op vervolgoopdrachten. Om goed presterende ondernemers een significant grote kans te geven om geselecteerd te worden, hanteert de gemeente een 'tot de macht 4 relatie' conform onderstaande afbeelding:

Dat betekent dat een bedrijf met een Past Performance score 9 een ca. 3 keer zo grote kans heeft om ingeloot te worden voor vervolgoopdrachten dan een bedrijf met het Past Performance score van 7. De performance waarmee gerekend wordt is het gemiddelde cijfer van de laatste 2 vastgestelde prestatiemetingen.

Door op bovenstaande wijze te selecteren wordt op een verantwoordelijke wijze gekeken naar de regionale economie en het MKB; wordt de expertise van de ondernemingen benut en worden transactiekosten zoveel mogelijk beperkt

Indien er geen onvoldoende geschikte en geïnteresseerde bedrijven zijn behoudt de gemeente zich het recht voor om op andere dan de hier beschreven werkwijze bedrijven te selecteren

5. Prestatiemeting tussentijds en na afloop opdracht

Gemeente Heerlen hecht grote waarde aan een goede en professionele uitvoering van de opdracht. Gemeente Heerlen past daarom bij de uitvoering van werken Past Performance toe.

Het doel van Past Performance is: het bereiken van de meest effectieve prestatie voor zowel opdrachtgever, als opdrachtnemer. Past Performance heeft als voornaamste doel de samenwerking tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers te verbeteren en (verder) te professionaliseren. Bij Past Performance worden de wederzijdse prestaties en de onderlinge samenwerking gemeten, waarbij de focus ligt op houding en gedrag. Meer informatie: www.past-performance.nl.

5.1 Scope

Het beoordelen c.q. meten van prestaties zal op alle aanbestede werken toegepast gaan worden, niet enkel bij werken die volgens deze selectiemethode onderhands zijn aanbesteed.

Bij opdrachten, meerjarige contracten en raamovereenkomsten wordt meerdere malen per jaar tussenevaluaties gedaan; van meerjarige contracten en raamovereenkomsten wordt jaarlijks de PP eindscore in het systeem vastgelegd; van opdrachten na afloop van de opdracht.

5.2 Klachten en bezwaren prestatiemeting

Het meten van prestaties wordt op een objectieve en transparante manier gedaan. Gemeente Heerlen houdt zich hierbij aan de gedragscode die het CROW hiervoor heeft opgesteld.

6. Overige afspraken en voorwaarden

- Deze leidraad treedt op januari 2019 in werking. Elke 6 maanden worden door de beheerder de groslijst gecontroleerd op volledigheid en zo nodig aangepast. Na 12 maanden zal de methode worden geëvalueerd. Indien de methode wordt aangepast, dan wel vervalt, worden alle ondernemingen op de groslijst hiervan op de hoogte gesteld.
- Gemeente Heerlen behoudt zich het recht om gemotiveerd af te wijken van de procedure indien werken een bepaalde complexiteit bevatten, waarvoor een separate marktbenadering benodigd is. Gemeente Heerlen attendeert hen op de mogelijkheid om deel te nemen aan de in dat kader opgestelde selectieleidraad als in een Niet Openbare Procedure.
- De referenties die ondernemingen aangeven bij aanmelding, mogen niet ouder zijn dan 5 jaar. Het uittreksel KvK niet ouder dan 6 maanden. Indien de gegevens niet meer geldig zijn of zijn verouderd, dient de onderneming zijn aanmelding te actualiseren op basis van de eisen die op dat moment worden gesteld. Een actualisatie leidt niet tot aanpassing van diens positie op de groslijst, tenzij door actualisatie de aanmelding niet (meer) voldoet aan de geschiktheidseisen.
- De gemeente Heerlen hanteert per werk een passend en proportioneel social return %. Door aanmelding, stemt de onderneming automatisch in met de verplichting om het in de uitvraag genoemde % social return in te vullen.
- Door aanmelding, stemt de onderneming automatisch in met toepassing van de Uniforme Administratieve Voorwaarden 2012 en deze selectiemethode.

- In voorkomend geval een onderneming wordt overgenomen of een onderneming in het geval van een faillissement een doorstart maakt, kan deze onderneming zijn plaats op de groslijst behouden door via een “conformiteitsverklaring” aan te geven dat de onderneming nog steeds voldoet aan de hierboven gestelde eisen en voorwaarden.
- Degene die tegen de beslissing tot het niet toelaten of verwijdering op de groslijsten in rechte wenst op te komen, dient binnen een vervalttermijn van 20 kalenderdagen na verzenddatum van de genoemde mededeling een kort geding bij de bevoegde rechtbank aanhangig te hebben gemaakt.

Wanneer dit het geval is, dient deze de gemeente Heerlen hiervan op de hoogte te stellen via een e-mail aan volgende emailadres: gemeente@heerlen.nl. Bij het in gebreke blijven daarvan zal de onderneming niet ontvankelijk zijn in enige vordering op schadevergoeding of enige vordering met de strekking dat de gemeente aan zijn voornemen tot het niet toelaten c.q. verwijdering, geen gevolg mag geven.

7. Communicatie

- Deze leidraad wordt niet algemeen bekend gemaakt of gepubliceerd. Alle -bij gemeente Heerlen- bekende en eerder geïnteresseerde ondernemingen van de afgelopen 3 jaar worden uitgenodigd zich aan te melden. Wel wordt deze leidraad gepubliceerd op de gemeentelijke website.
- Ondernemingen kunnen zich uit eigen beweging (acquisitie) melden bij de afdeling Beheer en Onderhoud, waarna ze geïnformeerd zullen worden over de selectiemethode.
- De ondernemingen op de groslijst zullen niet openbaar worden gemaakt. Enkel een overzicht van eigen plaatsing wordt aan de betreffende onderneming verstrekt.
- Jaarlijks publiceert de gemeente Heerlen een overzicht van de gedane onderhandse werken van het afgelopen jaar op haar website. Hierop wordt vermeld welke ondernemingen zijn uitgenodigd voor welke opdrachten en aan welke onderneming de opdracht is gegund.